

Kaupunginhallitus 23.01.2023 § 16

§ 16

## Nuorisovaltuustovaalien järjestäminen vuonna 2023

Valmistelijat / lisätiedot:  
Lehmuksenkukka Minna  
Honkaniemi Mira  
etunimi.sukunimi@espoo.fi  
Vaihde 09 816 21

### Päätösehdotus

Kasvun ja oppimisen toimialajohtaja Rinta-Aho Harri

Kaupunginhallitus päättää nuorisovaltuustovaalien järjestämisestä vuonna 2023 seuraavaa:

1  
nuorisovaltuustoon valitaan syksyllä 2023 pidettävissä vaaleissa 40 valtuutettua äänimäärän mukaisessa järjestyksessä,

2  
nuorisovaltuuston toimikausi on 2 vuotta (v. 2023-2024),

3  
nuorisovaltuustovaaleissa ehdokaskelpoisia ja äänioikeutettuja ovat vaalivuonna 13-18 vuotta täyttävät nuoret, joiden virallinen kotikunta on Espoo,

4  
vaalit järjestetään kouluvaalina niin, että äänestys tapahtuu kaikissa kouluissa ja toisen asteen oppilaitoksissa Espoossa, joissa on äänioikeutettuja siten, että jokainen äänioikeutettu äänestää omassa oppilaitoksessaan. Poikkeustilanteissa tai niille, jotka eivät opiskele em. oppilaitoksissa, järjestetään erillinen äänestyspaikka.

5  
neuvotellaan Kauniaisten kaupungin kanssa vaalien järjestämisestä Kasavuoren koulussa, Hagelstamska skolassa, Kauniaisten lukiossa ja Gymnasiet Grankulla samskolassa ko. kouluissa opiskeleville espoolaisnuorille, sekä muiden mahdollisten tahojen kanssa, joissa toimii espoolaisia äänioikeutettuja ja ehdokaskelpoisia nuoria.

6  
kehotetaan kasvun ja oppimisen toimialan nuorisopalveluita järjestämään vaalit sekä kasvun ja oppimisen toimialan johtajaa vahvistamaan ehdokaslistan ehdokasasettelun jälkeen ja nimeämään työryhmän vastaamaan vaalien järjestelyistä.

7

Espoon kasvun ja oppimisen toimiala tukee nuorisovaltuustovaalien

järjestämistä kytkemällä toimintaan mukaan koulut ja oppilaitokset, niiden oppilaskunnat ja muut nuorten parissa toimivat Espoon kaupungissa. Omnian opiskelijoille järjestetään tiedotusta ja pyritään aktivoimaan myös ammatillisen koulutuksen opiskelijat mukaan. Koulujen ulkopuolella olevat nuoret pyritään tavoittamaan mm. nuorisopalveluiden ja ohjaamon avulla. Tavoitteena on lisätä nuorten aktiivisuutta.

## **Käsittely**

## **Päätös**

Kaupunginhallitus:  
Esittelijän ehdotus hyväksyttiin yksimielisesti.

## **Selostus**

Espoon kaupunginhallitus on tehnyt ensimmäisen kerran vuonna 1997 päätöksen nuorisovaltuuston perustamisesta. Tämän jälkeen on vaalit pidetty ja nuorisovaltuusto valittu kaupunginhallituksen päätöksillä kahden vuoden välein. Nykyisen nuorisovaltuuston toimikausi alkoi vuoden 2022 alussa ja se päättyy vuoden 2023 loppuun.

Äänestysprosentit ovat olleet:

v. 1997 26%  
v. 1999 15%  
v. 2001 11%  
v. 2003 43,7%  
v. 2005 45,1%  
v. 2007 56,6%  
v. 2009 42,7%  
v. 2011 47,9%  
v. 2015 30,9%  
v. 2017 36,5%  
v. 2019 37,8%  
v. 2021 38,14%

Vuonna 2013 vaaleja ei järjestetty, vaan kaikki ehdokkaaksi asettuneet (42) valittiin nuorisovaltuustoon.

### **Valtuutettujen määrä ja toimikausi**

Päätösehdotuksessa esitetään, että vaaleissa valitaan 40 varsinaista valtuutettua äänimäärän mukaisessa järjestyksessä, ja toimikaudeksi esitetään kaksi vuotta, samoin kuin aikaisemmin.

### **Äänioikeus ja ehdokaskelpoisuus**

Päätösehdotuksessa esitetään, että nuorisovaltuustovaaleissa ehdokaskelpoisia ja äänioikeutettuja ovat vaalivuonna 13-18 vuotta täyttävät nuoret, joiden kotipaikka on Espoo, samoin kuin vuoden 2019 ja 2021 vaaleissa.

Aiemmista vaaleista poiketen esitetään, että kasvun ja oppimisen toimialajohtaja vahvistaa ehdokaslistan ehdokasasettelun jälkeen. Muutoksella tavoitellaan joustavuutta vaaliprosessin aikatauluun. Aiemmin kaupunginhallitus on vahvistanut ehdokaslistan.

## **Vaalitapa ja vaalien käytännön toteutus**

Esitetään, että vuonna 2023 vaalit ovat kouluvaalit, samoin kuin vuonna 2019 ja 2021. Kaupunginhallitus nimeää äänestystuloksen perusteella nuorisovaltuuston.

Vaalien käytännön järjestelyt ovat pääosin nuorisopalveluiden vastuulla, mutta yhteistyö kasvun ja oppimisen toimialan eri yksiköiden ja toimijoiden kanssa on kuitenkin välttämätöntä vaalien onnistumiseksi.

Vuoden 2023 äänestys toteutetaan sähköisesti vuoden 2019 ja 2021 vaalien tapaan sähköistä äänestyspalvelua käyttäen. Äänestystilanne järjestetään osittain samaan tapaan kouluissa ja oppilaitoksissa mutta prosessia kehitetään vuoden 2021 vaalien pohjalta yhteistyössä Helsingin ja Vantaan kaupungin kanssa.

Vuoden 2023 vaaleihin tullaan selvittämään mahdollisuutta yhteiselle Pääkaupunkiseudun äänestyspisteelle ja tämä olisi tahtotilana toteuttaa pilottina Oodin kirjastossa. Selvitetään mahdollisuutta uuden sähköisen tunnistautumisjärjestelmän käyttöönotolle. Kehittämisprosessin tavoitteena on järjestää sujuvat ja nuorten edun mukaiset vaalit.

Äänestystilanne on aikaisemmin mahdollistettu myös mm. asiointipisteissä. Tarkastellaan näiden tarvetta äänestysprosessin kehittämisen edetessä.

Nuorisopalvelut koordinoi ja kouluttaa kouluja sekä oppilaitoksia vaalisyksyn ja äänestyksen järjestämisessä. Jokaisen koulun ja oppilaitoksen velvollisuus on mahdollistaa ja järjestää nuorisovaltuustovaalit syksyllä 2023.

**Päätöshistoria**

**Liitteet**

**Oheismateriaali**

**Tiedoksi**